

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 304

гр. Силистра, 07.07.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в закрито заседание на седми юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Н. Димитров

Членове: Теодора В. Василева
Добринка С. Стоева

като разгледа докладваното от Добринка С. Стоева Въззивно частно гражданско дело № 20223400500201 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл. 274 и сл. от ГПК.

С определение № 351/19.05.22г., постановено по гр.д. № 1306/2021г. по описа на СРС, е прекратено, като недопустимо, производството по делото по отношение на иска, чрез който ИВ. Д. МЛ. моли съда да осъди М. КР. АТ. да му заплати сумата от 22718,20 лв., представляваща половината от пазарната стойност на включения в наследството земеделски имот.

Недоволен от това определение, е останал ИВ. Д. МЛ., който го обжалва в законоустановения срок. Счита, че същото е неправилно и незаконосъобразно и моли съда да го отмени, като върне делото на СРС за продължаване на съдопроизводствените действия по този иск. Претендира присъждане на разноски.

Ответната страна М. КР. АТ. депозира писмен отговор, в който изразява становище за неоснователност на частната жалба.

СОС, като се запозна с делото и с депозирания частна жалба, прие за установено, че частната жалба е неоснователна по следните съображения:

СРС е прекратил производството по делото, приемайки че производството по така предявения иск е недопустимо.

Видно от исковата молба, ищецът ИВ. Д. МЛ. предявява иск против М. КР. АТ., твърдейки че баща му Д Г М. е починал през 2020 г., като приживе е притежавал следния недвижим имот: ПИ с идентификатор 70665.24.2 по кадастралната карта и регистри на с. Сърпово, общ. Силистра, одобрени със заповед № РД-18-1765 от 24.10.2018 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 25798 кв.м., представляващ нива, находяща се в м. „Мартана“,

землището на с. Сърпово, четвърта категория на земята, както и парична сума по сметката си в „ЦКБ“ АД в размер на 835 лв. Твърди се също, че след смъртта на баща си, той е узнал, че родителят е завещал имуществото си в полза на ответницата А. чрез саморъчно завещание, вписано в СВ - Силистра на 24.06.2020 г., като А. също така е получила и полагащата се за земеделския имот рента за стопанската 2019/2020 г. в размер на 1 166,64 лв. Счита, че извършеното от баща му завещателно разпореждане накърнява неговата запазена част от наследството, поради което моли съда да намали същото до размера на $\frac{1}{2}$ запазена част от него, както и да осъди ответницата да му заплати сумата от 22 718,20 лв., представляваща половината от пазарната стойност на включения в наследството земеделски имот, сумата от 417,50 лв., представляваща половината от влога му в „ЦКБ“ АД и сумата от 583,32 лв., представляваща половината от получената от нея рента за имота за стопанската 2019/2020 г., заедно със законната лихва върху горните суми, считано от датата на подаване на исковата молба /01.09.2021г./ до окончателното им плащане.

М. КР. АТ. оспорва иска и моли съда да го отхвърли като неоснователен. Твърди, че в периода от 1990 г. до 2020 г. ищецът не е посещавал баща си, не е поддържал никаква връзка с него, не е полагал грижи, не е оказвал подкрепа и не му е давал издръжка, което негово поведение не съответствало на изискванията по чл. 124, ал. 5 и 140 СК, както и на добрите нрави, и това е основание за лишаването му от правото да наследи своя родител.

С разпореждане № 714 от 24.03.2022 г. съдът е приел за съвместно разглеждане в настоящото производство насрещен иск, предявен от М. КР. АТ. срещу ИВ. Д. МЛ., чрез който тя твърди, че от 1990 г. до смъртта на наследодателя тя е полагала грижи за него, изразяващи се във всекидневно приготвяне и предоставяне на топла храна, грижа за личната му хигиена, чистене на дома му, грижи за отоплението в жилището и придружаване до болницата при необходимост, като счита, че тя е осъществявала тези дейности без да е имала законово или морално задължение в тази насока. Отбелязва, че по силата на чл. 124, ал. 5 СК тази грижа и подкрепа на наследодателя е следвало да оказва именно неговият син, който спестявайки си разходите по гледането на своя родител, се е обогатил неоснователно за нейна сметка. Поради тази причина моли съда да го осъди ѝ да заплати сумата от 10 000 лв. като компенсация за положените от нея грижи, както и сумата от 331,70 лв., представляваща сторените от нея разходи за погребението на наследодателя, които също следвало да бъдат поети от сина му, ведно със законна лихва за забава върху тези суми, считано от датата на подаване на исковата молба в съда / 09.12.2021 г./ до окончателното им плащане.

СРС е приел, че предявеният от ИВ. Д. МЛ. иск за осъждане на ответницата да му заплати сумата от 22 718,20 лв., представляваща половината от пазарната стойност на включения в наследството земеделски имот, е недопустим, тъй като възстановяването на запазената част на ищеца от наследството на неговия родител би обосновоало възникване на съсобственост по отношение на недвижимите имоти, включени в това наследство, а прекратяването на тази съсобственост би могло да се осъществи

чрез отделно делбено производство (ако не се постигне доброволна делба), но не чрез искане за заплащане на част от паричната стойност на имота. Посочил е, че без извършване на делба искането за заплащане на дела на някой от съсобствениците от друг съсобственик е лишено от правно основание, поради което е прекратил производството по направеното в този смисъл искане.

В частната жалба жалбоподателят изтъква, че СРС в началния етап на производството предрешава делото, прогнозирайки крайния си съдебен акт и извежда изводи, които се базират на предположения, че при възстановяването на запазената част на ищеца от наследството на неговия родител би се стигнало до възникване на съсобственост по отношение на недвижимите имоти, включени в това наследство, прекратяването на която би могло да се осъществи единствено чрез делбено производство (ако не се постигне доброволна делба), а не чрез искане за заплащане на част от паричната стойност на имота. Сочил, че чрез отказа да бъдат внесени всички искиви претенции за разглеждане в открито заседание на практика се лишава една от страните в това производството да приобщи към доказателствения материал и заключение на експертиза, която да установи стойността на разполагаемата и стойността на накърнената част, неизвестна на този етап и за самия съд.

Съгласно чл. 127, ал. 1 ГПК разпорежда, че всяка страна следва да докаже фактите, от които черпи правото, което претендира. При предявен иск по чл. 30, ал. 1 ЗН ищецът трябва да установи наследственото си качество и извършване на безвъзмездно разпореждане от наследодателя, а ответникът има интерес да установи, че няма накърняване на запазената част като докаже, че в наследството е имало и друго свободно, неразпорежено имущество, стойността на което е достатъчна, за да покрие запазената част на ищеца и последният може с нея да попълни запазената си част. /решение № 261/09.07.2012 г. по гр. д. № 46/2012 г. на I г. о. на ВКС/

Следва да се отбележи в случая, че искът по чл. 30, ал. 1 ЗН е един, като в разпоредбите на чл. 32 - чл. 36 ЗН са дадени правила за начина на уважаването му при различните хипотези, които биха могли да възникнат, с оглед изяснените обстоятелства по конкретното дело, като при едните хипотези би възникнала съсобственост при уважаване на иска по чл. 30 ЗН, а при други /хипотезите на чл. 36 ЗН/ възниква парично притезание за една от страните, като се избягва съсобствеността, а от там и последваща делба. Не съществува отделен осъдителен иск по чл. 36 ЗН, а претенцията за парично уравняване е част от иска по чл. 30 ЗН. В този см. Решение № 104 от 24.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5871/2014 г., I г. о.

Ето защо, се налага изводът, че не се явява недопустимо искането на ищеца за осъждане на ответницата да му заплати сумата от 22718,20 лв., представляваща половината от пазарната стойност на включения в наследството земеделски имот.

Като е достигнал до извод, че това искане е недопустимо, приемайки го като отделен иск, и е прекратил производството по отношение на него, СРС е постановил неправилно определение, което следва да се отмени, като делото се върне на първоинстанционния съд за продължаване на

съдопроизводствените действия.

Мотивиран от гореизложеното, СОС

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 351/19.05.22г., постановено по гр.д. № 1306/2021г. по описа на СРС, в частта, в която е прекратено, като недопустимо, производството по делото по отношение на иска, чрез който ИВ. Д. МЛ. моли съда да осъди М. КР. АТ. да му заплати сумата от 22718,20 лв., представляваща половината от пазарната стойност на включения в наследството земеделски имот.

ВРЪЩА делото на СРС за продължаване на съдопроизводствените действия.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____